

Udskriftsdato: torsdag den 25. juni 2026

VEJ nr 38 af 10/06/2009 (Historisk)

Vejledning om et særligt sundhedskort

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse,
j.nr. 0904444

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 20 af 06/04/2010

Vejledning om et særligt sundhedskort

1. Indledning

Efter § 12 i sundhedsloven, lovbekendtgørelse nr. 95 af 7. februar 2008, fastsætter ministeren for sundhed og forebyggelse nærmere regler om, i hvilket omfang kommunalbestyrelsen udfærdiger et sundhedskort til personer, der har ret til ydelser ifølge loven, men som ikke har bopæl i landet.

I § 12 i bekendtgørelse nr. 582 af 10. juni 2009 om valgfri indplacering i sikringsgrupper, udstedelse af sundhedskort m.v. er fastsat, at personer, der er berettiget til lovens ydelser *uden at have bopæl* her i landet, forsynes med *et særligt sundhedskort*.

Det særlige sundhedskort dokumenterer, at personer *uanset at de ikke har bopæl i landet* – dvs. personer, som ikke er tilmeldt folkeregistret, enten fordi de ikke har bopæl i Danmark, eller fordi de uanset bopæl i landet ikke er tilmeldt folkeregistret, da de er fritaget for den almindelige registreringspligt – har ret til sundhedslovens ydelser.

Disse personer har – ifølge EF-rettens regler om koordinering af sociale sikringsydelser, overenskomster med andre stater om koordinering af samme for personer, der rejser mellem staterne eller aftaler med Færøerne og Grønland – ret til ydelser efter sundhedsloven, under ophold her i landet på samme vilkår som bosatte i landet.

2. Personkreds

Det særlige sundhedskort kan efter anmodning udstedes til følgende personer:

2.1. Bosat i et andet EØS-land¹⁾ /Schweiz, omfattet af EØS-aftalen m.m.

Personer, der er bosat i et andet EØS-land eller i Schweiz, og som efter EØS-aftalen eller aftalen mellem EU-landene og Schweiz om fri bevægelighed for personer²⁾, er dansk socialt sikrede og som derfor har ret til sundhedsydelser i Danmark, vil eksempelvis være følgende:

- 1) grænsearbejdere, der har bopæl i et andet EØS-land/Schweiz og arbejder i Danmark,
- 2) arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende, som er beskæftiget i Danmark, men udsendes til at udføre et arbejde i et andet EØS-land/Schweiz,
- 3) danske tjenestemænd og dermed ligestillede (efter dansk praksis alle ansat af en offentlig dansk myndighed), som bor i et andet EØS-land/Schweiz,
- 4) lokalt ansat personale ved danske diplomatiske repræsentationer eller konsulater i andre EØS-lande/Schweiz eller personer, der står i privat tjeneste hos embedsmænd tilknyttet disse diplomatiske repræsentationer eller konsulater. Det er dog en forudsætning, at de pågældende er danske statsborgere og har valgt at være omfattet af dansk lovgivning,
- 5) hjælpepersonale, der er ansat ved Den Europæiske Unions institutioner, og som har valgt at være omfattet af dansk lovgivning,
- 6) personer, der er bosat i et andet EØS-land/Schweiz, og som er beskæftiget om bord på et skib, der fører dansk flag,
- 7) familiemedlemmer til personer, der er nævnt under 2)-6), som er bosat sammen med den dansk sikrede i et andet EØS-land/Schweiz, medmindre de pågældende familiemedlemmer er selvstændig socialt sikrede i bopælslandet.

2.2. Bosat i et andet nordisk land, omfattet af Nordisk Konvention om Social Sikring³⁾

Personer, der er bosat i et andet nordisk land, og som efter reglerne i Nordisk Konvention om Social Sikring er dansk socialt sikrede og derfor har ret til sundhedsydelser i Danmark, vil eksempelvis være følgende:

- 1) grænsearbejdere, der har bopæl i et andet nordisk land og arbejder i Danmark,
- 2) arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende, som er beskæftiget i Danmark, men udsendes til at udføre et arbejde i et andet nordisk land,
- 3) personer ligestillet med tjenestemænd (efter dansk praksis alle ansat af en offentlig dansk myndighed), som bor i et andet nordisk land,
- 4) personer, der er bosat i et andet nordisk land, og som er beskæftiget om bord på et skib, der fører dansk flag,
- 5) familiemedlemmer til personer, der er nævnt under 2)-4), som er bosat sammen med den dansk sikrede i et andet nordisk land, medmindre de pågældende familiemedlemmer er selvstændig socialt sikrede i bopælslandet.

2.3. Bosat i andre lande end EØS-landene/Schweiz

Udsendte arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende, der er omfattet af dansk social sikring i henhold til bestemmelser i de overenskomster om social sikring, som Danmark har indgået med lande uden for EØS-landene. Der er for tiden indgået aftaler med følgende lande: lande fra det tidligere Jugoslavien, nemlig Bosnien-Herzegovina, Kroatien, Makedonien, Serbien og Montenegro, Israel, Marokko, Pakistan, Tyrkiet og Quebec.

2.4. »Bosat« i Danmark

2.4.1. Personer, der har ret til sundhedsydelse her i landet efter EØS-aftalen eller aftalen mellem EU-landene og Schweiz om fri bevægelighed for personer, uanset at de ikke er tilmeldt folkeregistret med bopæl i Danmark, vil eksempelvis være følgende:

- 1) personer, der er bosat i Danmark, men som midlertidigt (i højst 1 år) skal opholde sig i et andet EØS-land/Schweiz, fx på et studie- eller praktikophold, ferie, familiebesøg og au pair ophold. Disse personer, kan ifølge reglerne i CPR-loven blive frameltd folkeregistret som flyttet til udlandet, men betragtes ifølge fast praksis for administration af EF-reglerne, som danske sikrede,
- 2) statsborgere i EØS-lande/Schweiz, der er ansat af NATO, WHO eller andre internationale organisationer her i landet, og deres familiemedlemmer. Omfatter *ikke ansatte* ved Det Europæiske Miljøagentur, da disse ansatte er omfattet af EU-Kommissionens egne sociale sikringsordninger,
- 3) personale ved andre EØS-landes/Schweiz repræsentationer her i landet, der enten som udsendte tjenestemænd eller dermed ligestillede er omfattet af det pågældende lands lovgivning, eller andet personale ved sådanne repræsentationer m.fl., der har valgt at være omfattet af hjemlandets lovgivning. Hertil kommer det nævnte personales herboende familiemedlemmer,
- 4) statsborgere i EØS-lande/Schweiz, der er udsendt til at gøre tjeneste ved NATO, WHO eller andre internationale organisationer her i landet, og deres familiemedlemmer.

2.4.2. Personer, der har ret til sundhedsydelse ifølge Nordisk Konvention om Social Sikring, uanset at de ikke er tilmeldt folkeregistret med bopæl i Danmark:

Ikke-EØS-statsborgere, der er omfattet af et nordisk lands lovgivning, og som er udsendt til at gøre tjeneste ved NATO, WHO eller andre internationale organisationer her i landet, og deres familiemedlemmer.

2.5. Bosat på Færøerne eller i Grønland, opholder sig i Danmark

Personer, der har bopæl på Færøerne eller i Grønland, og som er på skoleophold i Danmark eller som opholder sig i Danmark i uddannelsesøjemed, kan få et særligt sundhedskort, jf. bekendtgørelse nr. 454 af 27. maj 2009 om ydelser i praksissektoren m.v. til personer med bopæl på Færøerne eller i Grønland under midlertidigt ophold her i landet.

3. Sundhedskortet (anvendelse, gyldighed, udstedelse og fornyelse)

3.1. Anvendelse

Det særlige sundhedskort anvendes som dokumentation for ret til sundhedslovens ydelser under ophold her i landet på samme vilkår som bosatte i landet.

Personer, som er bosat uden for Danmark, jf. 2.1, 2.2, 2.3, 2.4.1.1) og 2.4.1.2) kan anvende kortet som rejsesygesikringskort i rejsesygesikringsordningens område, bortset fra i det land, hvor de pågældende er bosat.

Diplomater m.fl., jf. 2.4.1.3), 2.4.1.4), 2.4.2) og skolebørn m.fl. fra Færøerne og Grønland, jf. 2.5 kan anvende det særlige sundhedskort som dokumentation for ret til ydelser ifølge sundhedsloven her i landet, men de har *ikke* ret til ydelser fra den offentlige rejsesygesikring.

3.2. Gyldighed

Det særlige sundhedskort kan udstedes med højst 2 års gyldighed, dog til de under pkt. 2.4.1.1. nævnte personer med højst 1 års gyldighed.

Kortet skal tidsbegrænses, hvis den sikredes ret til ydelser efter sundhedsloven er tidsbegrænset, fx som følge af en tidsbegrænset ansættelse ved en virksomhed i Danmark eller tidsbegrænset dansk social sikring i forbindelse med udsendelse fra en dansk virksomhed til arbejde i udlandet.

Kommunen kan ved enhver tvivl om længden af det tidsrum, hvor en person forventes at være dansk socialt sikret eller have ret til sundhedsydelser i Danmark, vælge at udstede det særlige sundhedskort med en kortere gyldighedsperiode end ovenfor anført.

Indplacering i sikringsgruppe 1 eller 2 sker efter den pågældendes valg af sikringsgruppe. Den sikrede kan herefter tidligst skifte sikringsgruppe 1 år efter.

3.3. Udstedelse

Det særlige sundhedskort udstedes af den sikredes/familiemedlemmernes fraflytningskommune, under forudsætning af, at den sikrede/familiemedlemmerne på tidspunktet for fraflytningen er berettiget til det særlige sundhedskort.

I følgende tilfælde udstedes det særlige sundhedskort af den danske kommune, hvor den pågældendes arbejdsgiver har sit hjemsted, eller hvorfra et selvstændigt erhverv udøves:

- 1) Til personer, der ikke har bopæl i Danmark eller
- 2) personer, som ifølge CPR-loven ikke skal registreres i folkeregistret med bopæl her i landet, eller
- 3) personer, der tidligere har boet i Danmark, men som ikke var berettiget til det særlige sundhedskort ved fraflytningen.

Til personer, der har bopæl på Færøerne eller i Grønland, og som er på skoleophold i Danmark eller som opholder sig i Danmark i uddannelsesøjemed, udstedes det særlige sundhedskort af opholdskommunen.

3.4. Fornyelse

Kommunen, der har udstedt et særligt sundhedskort, skal ved udløb af kortets gyldighedsperiode tage stilling til, hvorvidt den sikrede/familiemedlemmerne fortsat opfylder betingelserne for at modtage et særligt sundhedskort. I givet fald skal kommunen forsyne de(n) pågældende med et nyt sundhedskort.

Den danske fraflytningskommune bevarer således ansvaret for at forny det særlige sundhedskort, så længe den sikrede/familiemedlemmerne ved fornyelsen opfylder betingelserne for at få et særligt sundhedskort. Dette gælder også, selvom den sikrede skifter arbejdsgiver i Danmark.

Eksempel:

En dansker med bopæl i København og ansat ved en virksomhed i Albertslund flytter til Malmø. Efter 1 år får pågældende nyt arbejde ved en virksomhed i Ishøj.

Det særlige sundhedskort udstedes ved fraflytningen af Københavns Kommune. Før kortets gyldighedsperiode udløber skal Københavns Kommune undersøge, om den pågældende fortsat opfylder betingelserne for at være dansk sikret ifølge EF-retten og i givet fald udstede et nyt særligt sundhedskort. Det er uden betydning, at den pågældende skifter arbejdsgiver i Danmark.

Efter 3 års ansættelse ved virksomheden i Ishøj, får den pågældende arbejde ved en virksomhed i Trelleborg i Sverige. Der arbejder den pågældende i 2 år, hvorefter vedkommende får ansættelse ved en virksomhed i Roskilde.

Fra ansættelsen ved en virksomhed i Trelleborg i Sverige vil den pågældende ikke længere være dansk socialt sikret ifølge EF-retten og derfor ikke berettiget til et særligt sundhedskort. Når den pågældende 2 år efter igen skal dansk sikres, da vedkommende bliver arbejdstager i Danmark, er det den danske kommune, hvor den pågældendes arbejdsgiver har sit hjemsted, her Roskilde Kommune, der skal tage stilling til, om den pågældende opfylder betingelserne for at få et særligt sundhedskort.

4. Ikrafttræden m.m.

Denne vejledning anvendes fra den 1. september 2009, når bekendtgørelse nr. 582 af 10. juni 2009 om valgfri indplacering i sikringsgrupper, udstedelse af sundhedskort m.v. træder i kraft. Vejledningen afløser vejledning nr. 121 af 14. december 2006 om et særligt sundhedskort.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, den 10. juni 2009

VIBEKE B. LEMCHE

- 1) EØS-landene omfatter følgende EU- og EFTA-lande: Belgien, Bulgarien, Cypern, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Irland, Island, Italien, Letland, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederlandene (Holland), Norge, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Storbritannien og Nordirland, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn, Østrig.
- 2) Begge aftaler indebærer, at reglerne i EF-forordning 1408/71 skal anvendes for personer, der rejser mellem landene.
- 3) Den nordiske konvention indebærer, at reglerne i EF-forordning 1408/71 skal anvendes for personer, der rejser mellem de nordiske lande, men som ikke er omfattet af EØS-aftalen, typisk 3. landeborgere.